

Wymagania edukacyjne z etyki dla klas IV – VI SP2 w Kamieniu Pomorskim

Propozycja tematu lub cyklu lekcji	Wymagania podstawowe stopień dopuszczający i dostateczny Uczeń:	Wymagania rozszerzające stopień dobry, bardzo dobry i celujący Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto:
1. Ja i świat wokół mnie		
1.1. Zapraszamy na etykę	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczestniczy w rozmowie na temat celów edukacji etycznej ✓ ćwiczy samodzielne korzystanie z podręcznika, co sprzyja wzbudzeniu szacunku i zainteresowania dla książki ✓ wyszukuje w tekście określone informacje 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ czyta ze zrozumieniem ✓ podaje przykłady ✓ dokonuje autorefleksji – ✓ współpracuje z innymi, tworząc mapę pojęć lub graf ✓ uczestniczy w burzy mózgów ✓ współuczestniczy w definiowaniu pojęć ✓ analizuje przykłady i podaje własne propozycje
1.2. Mój zwykły dzień	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumie słowo szacunek i zasadę poszanowania drugiego człowieka ze względu na jego godność ✓ tworzy sieć własnych powiązań 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zna słowo szacunek i zasadę poszanowania drugiego człowieka ze względu na jego godność ✓ opowiada o własnych odczuciach ✓ podaje przykłady
1.3. Co się dzieje wokół mnie?	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczestniczy w omawianiu przykładów ✓ podaje przykład zachowania kształtującego dobre relacje z innymi ✓ analizuje wypowiedzi, gesty, miny ✓ podaje zasady dobrej dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ omawia przykłady ✓ podaje przykład zachowania kształtującego dobre relacje z innymi ✓ pracuje z tekstem ✓ uczestniczy w dramie ✓ tworzy regulamin, zbiór zasad dobrej dyskusji
	1	

<p>1.4. Nie jesteśmy Robinsonami Kruzo</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ogląda fragment filmu i streszcza go swoimi słowami ✓ czyta przykład literacki ✓ przywołuje historię z życia własnych dziadków, pradiadków ✓ podaje przykład kulturalnego zachowania wobec seniorów ✓ wie, jak należy zachowywać się wobec osób starszych ✓ czyta wiersz ✓ opisuje ilustracje swoimi słowami 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ogląda fragment filmu i wskazuje problem swoimi słowami ✓ czyta przykład literacki i odpowiada na pytania ✓ podaje przykłady samotności w otaczającym nas świecie ✓ podaje przykłady kulturalnych zachowań wobec seniorów ✓ zna pojęcie empatii interpretuje wiersz ✓ omawia problem przedstawiony na ilustracji ✓ uczestniczy w dramie ✓ dokonuje autorefleksji ✓ analizuje eksperyment myślowy
<p>1.5. Moje znajomości i przyjaźnie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ogląda fragment filmu animowanego: „Kubuś Puchatek”, „Madagaskar” lub „Shrek” ✓ komentuje postawy bohatera powieści/filmu – ✓ czyta tekst filozoficzny i streszcza go swoimi słowami 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ omawia problem przedstawiony w animacji: „Kubuś Puchatek”, „Madagaskar” lub „Shrek” ✓ analizuje postawy bohatera powieści/filmu ✓ tworzy mapę pojęć ✓ czyta tekst filozoficzny i analizuje zawarty w nim problem
<p>1.6. Czego Kubuś Puchatek potrzebuje do szczęścia?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ podejmuje pracę nad rozsypanką obrazkową ✓ podaje przykład dbania o przedmioty będące własnością indywidualną ✓ podaje przykład radości dawania ✓ komentuje postawy bohatera powieści/filmu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ selekjonuje przedmioty w kontekście wartości materialnych i niematerialnych ✓ podaje przykłady uważności wobec osób w trudnej sytuacji materialnej ✓ dzielenie się jako problem moralny ✓ zna pojęcie braterstwo ✓ tworzy mapę zasobów i możliwości ✓ podaje przykłady relacji z rodzeństwem ✓ dokonuje autorefleksji (czym mogę się podzielić, co mogę dać innym)

		✓ uczestniczy w dramie
1.7. Kłamstwo ma krótkie nogi	<ul style="list-style-type: none"> ✓ podaje przykład zła ✓ próbuje wyjaśnić, dlaczego kłamstwo jest złem moralnym ✓ tworzy wypowiedzi na temat kłamstwa, używając pojęć: zaufanie, konsekwencje, godność ✓ komentuje postawy bohatera powieści/filmu ✓ analizuje przykłady z podręcznika ✓ rozumie pojęcie konsekwencja ✓ pracuje w parze lub grupie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ podaje przykłady zła moralnego i pozamoralnego ✓ wyjaśnia, dlaczego kłamstwo jest złem moralnym ✓ formułuje sądy moralne dotyczące kłamstwa z wykorzystaniem pojęć: zaufanie, konsekwencje, godność ✓ analizuje postawy bohatera powieści/filmu ✓ podaje własne przykłady kłamstw dla uniknięcia kary i dla wzbudzenia podziwu ✓ zna pojęcie konsekwencja
2. Jacy jesteśmy		
2.1. Wszyscy jesteśmy „bliźniakami”	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opisuje przedmioty podobne ✓ wskazuje swoje mocne i słabsze strony ✓ analizuje cechy swoje i innych osób ✓ używa pojęcia osoba ✓ dostrzega podobieństwo i różnice między osobami ✓ wie, dlaczego należy okazywać szacunek każdej osobie ✓ poznaje pojęcie bliźni i zasadę miłości bliźniego 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ analizuje swoje mocne i słabsze strony ✓ dostrzega podobieństwa i różnice między osobami ✓ docieka, na czym polega indywidualność każdej osoby ✓ zna pojęcie bliźni i zasadę miłości bliźniego ✓ dostrzega własną indywidualność ✓ potrafi okazać szacunek innym ✓ dokonuje analizy SWOT
2.2. Dlaczego się (czasami) wstydzimy?	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpoznaje emocje ✓ nazywa emocje 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ analizuje sytuacje związane z poczuciem wstydu ✓ nazywa różnorodne emocje

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ komentuje omawiane przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ przedstawia propozycje sposobów na radzenie sobie z negatywnymi emocjami ✓ pracuje w parach ✓ tworzy mapę myśli ✓ uczestniczy w dramie
2.3. „Za szkody wyrządzone przez dzieci odpowiadają rodzice”	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumie pojęcie odpowiedzialność ✓ odróżnia własność prywatną od własności publicznej ✓ analizuje przykłady poszanowania i nieposzanowania wytworów ludzkiej pracy ✓ rozumie potrzebę troski o wspólne dobro ✓ współpracuje z innymi uczniami ✓ uczestniczy w grze 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zna pojęcia własność prywatna i własność publiczna ✓ podaje przykłady poszanowania i nieposzanowania wytworów ludzkiej pracy ✓ zna pojęcie odpowiedzialność ✓ potrafi uzasadnić troskę o wspólne dobro jako zasadę moralną ✓ postępuje z szacunkiem wobec wytworów ludzkiej pracy ✓ bierze aktywny udział w grze terenowej lub wycieczce po szkole ✓ wykonuje polecenia związane z zagadnieniem: szkoła jako własność publiczna
2.4. Magiczne słowa: proszę, przepraszam, dziękuję	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpoznaje oraz nazywa emocje towarzyszące proszeniu, przepraszaniu, wdzięczności ✓ próbuje wskazać intencje, motywy działania, okoliczności działania, treść w różnych wypowiedziach ✓ próbuje dobrać właściwe zachowania do sytuacji ✓ próbuje dobrać właściwe słownictwo i sformułowania do intencji 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ przedstawia przykłady postaw w kontekście intencji, motywów działania, okoliczności działania, treści (proszenia, przepraszania, wyrażania wdzięczności) i skutku (konsekwencji) ✓ nazywa emocje towarzyszące proszeniu, przepraszaniu, wdzięczności ✓ wskazuje intencje, motywy działania, okoliczności działania, treść w różnych wypowiedziach ✓ doбира właściwe zachowania do sytuacji ✓ współtworzy mapę myśli ✓ doбира właściwe słownictwo i sformułowania do intencji

		✓ podaje przykłady
2.5. Co inni mówią o mnie, co ja mówię o innych i dlaczego to jest ważne	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozpoznaje przemoc słowną ✓ rozumie zasadę niekrzywdzenia ✓ wskazuje modele komunikacji opartej na przemocy ✓ omawia przykłady plotki jako przyczyny konfliktów, nieporozumień i fałszywych wyobrażeń ✓ uczestniczy w zabawie w głuchy telefon ✓ rozwiązuje zagadki 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zna pojęcie: przemoc słowna ✓ zna zasadę niekrzywdzenia ✓ proponuje sposoby rozwiązywania konfliktów bez stosowania przemocy ✓ ćwiczy różne formy komunikacji i analizuje ich funkcjonalność ✓ podaje przykłady ✓ tworzy zestawienia ✓ zna pojęcie stereotyp ✓ podaje przykłady stereotypów ✓ aktywnie wypełnia metaplan ✓ przedstawia wnioski z zabawy głuchy telefon ✓ analizuje mechanizm plotki
2.6. Ja w świecie przyrody	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ogląda ilustracje Giotto i fragmenty filmu lub animacji o św. Franciszku ✓ aktywnie słucha opowieści o św. Franciszku z Asyżu ✓ opisuje życie ludzi w dawnych czasach ✓ wie, że przyroda jest dobrem wspólnym ✓ podaje przykłady dobrego traktowania zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznaje postać św. Franciszka z Asyżu ✓ analizuje ilustracje Giotto i fragmenty filmu lub animacji o św. Franciszku ✓ analizuje zastosowanie starych przedmiotów ✓ analizuje, jak żyli ludzie w dawnych czasach ✓ potrafi uzasadnić tezę, że przyroda jest dobrem wspólnym ✓ podaje przykłady dobrego traktowania zwierząt ✓ pracuje z tekstem literackim ✓ formułuje zalecenia dla przyszłych pokoleń ✓ aktywnie współpracuje podczas pisania listu do przyszłych pokoleń

2.7. Szkoła i oceny	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznaje obraz szkoły dawnej i porównuje go do obrazu szkoły współczesnej ✓ rozumie pojęcie wartość ✓ analizuje przykłady ✓ wie, co to jest informacja zwrotna ✓ rozumie, że mądrość jest wartością autoteliczną ✓ dostrzega różnicę pomiędzy oceną szkolną a oceną moralną człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ porównuje obrazy szkoły dawnej, współczesnej i szkoły przyszłości ✓ rozumie pojęcie wartość ✓ podaje przykłady ✓ wie, co to jest informacja zwrotna i rozumie jej funkcję ✓ docieka, co jest istotą edukacji, jaka jest funkcja oceny ✓ wie, że mądrość jest wartością autoteliczną, a ocena szkolna – wartością instrumentalną ✓ podaje przykłady różnicy pomiędzy oceną szkolną a oceną moralną człowieka ✓ rozważa, jak wykorzystać informację zwrotną do samorozwoju i eliminowania wad
2.8. Jak żyć, gdy strach ma wielkie oczy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznaje postać Epikura i pojęcie hedonizm ✓ analizuje przykłady ✓ wskazuje w przykładach dobre i złe emocje jako źródło szczęścia i przykrości ✓ wskazuje różnicę pomiędzy szczęściem a przyjemnością ✓ nazywa emocje 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ określa w przykładach dobre i złe emocje jako źródło szczęścia i przykrości ✓ rozważa, które normy moralne w uniwersalny sposób pomagają budować właściwe relacje z innymi ✓ zna postać Epikura i pojęcie hedonizm ✓ rozważa rozumienie szczęścia (hedonizm) ✓ prowadzi dociekania na temat norm moralnych pomocnych w budowaniu właściwych relacji
3. Uczę się siebie i innych		
3.1. Nasze wspólne dobro	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dostrzega różnorodną wartość przedmiotów ✓ szanuje swoją własność ✓ wie, jak troszczyć się o wspólne dobro w 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ocenia wartość przedmiotów ✓ dostrzega różnorodność kryteriów wartościowania przedmiotów ✓ podaje przykłady troski o wspólne dobro w rodzinie,

	<p>rodzynie, w społeczeństwie, w świecie przyrody</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ komentuje przykłady ✓ czyta teksty z podręcznika i streszcza je ✓ rozwija swoją kreatywność ✓ wypowiada się z szacunkiem o pracy innych osób ✓ współpracuje z innymi uczniami, korzysta z informacji 	<p>w społeczeństwie, w świecie przyrody</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ omawia przykłady ✓ analizuje teksty ✓ rozwija swoją kreatywność ✓ wypowiada się z szacunkiem o pracy innych osób ✓ korzysta z informacji, selekcjonuje informacje ✓ formułuje problemy etyczne dotyczące ekologii
<p>3.2. Dlaczego patrzymy w lustro?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opisuje siebie ✓ nazywa własne emocje ✓ opisuje postaci – fakty, zachowania, emocje, możliwości ✓ dostrzega różnice kulturowe w wybranych przykładach ✓ dostrzega, że ludzie w obrębie jednego społeczeństwa mogą różnić się zarówno kulturą, zbiorem przekonań, jak i systemem wartości ✓ wypowiada się z szacunkiem wobec osób o odmiennej kulturze ✓ oddziela fakty od opinii ✓ zna pojęcie wielokulturowość ✓ czyta tekst filozoficzny ✓ czyta tekst literacki i streszcza go własnymi słowami ✓ wskazuje podobieństwa i różnice ✓ uczestniczy w przygotowaniu akcji 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opisuje siebie i innych ✓ analizuje postaci – fakty, zachowania, emocje, możliwości ✓ dostrzega powierzchowność dokonywanych ocen ✓ nazywa własne emocje ✓ zna pojęcie wielokulturowość ✓ wskazuje różnice kulturowe w wybranych przykładach ✓ wie, że ludzie w obrębie jednego społeczeństwa mogą różnić się zarówno kulturą, zbiorem przekonań, jak i systemem wartości ✓ głosi potrzebę szacunku wobec osób o odmiennej kulturze ✓ oddziela fakty od opinii, uczuć i emocji ✓ podaje przykłady omawianych zjawisk ✓ planuje akcję społeczną ✓ pracuje z tekstem filozoficznym – określa problem ✓ interpretuje tekst literacki ✓ pracuje metodą projektu

	społecznej	
3.3. Zasada „postaw się na moim miejscu”	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opisuje postępowanie postaci literackich i filmowych ✓ rozumie pojęcie tolerancja i posługuje się nim ✓ rozumie pojęcia: solidarność, współczucie, tolerancja, empatia ✓ podaje przykład z życia ✓ podaje przykład hejtu ✓ rozpoznaje mowę nienawiści ✓ wie, gdzie można znaleźć pomoc dla ofiar przemocy ✓ podejmuje próbę rozwiązywania konfliktów bez odwoływania się do przemocy ✓ uczestniczy w rozmowie na możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ analizuje postępowanie postaci literackich i filmowych ✓ zna pojęcie tolerancja i posługuje się nim ✓ podaje przykłady z życia ✓ analizuje przykłady hejtu ✓ rozpoznaje mowę nienawiści ✓ wie, gdzie znaleźć pomoc dla ofiar przemocy ✓ zna pojęcia: solidarność, współczucie, tolerancja, empatia ✓ podaje propozycje rozwiązywania konfliktów bez odwoływania się do przemocy ✓ podaje możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji ✓ analizuje treść plakatów i stron internetowych instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy
3.4. Czy muszę mieć wszystko i natychmiast?	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumie pojęcie akceptacja ✓ dokonuje próby samooceny w kontekście dawania i brania ✓ określa swoje potrzeby i potrzeby swojej rodziny ✓ podejmuje próbę selekcji potrzeb 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zna pojęcie akceptacja ✓ dokonuje samooceny w kontekście dawania i brania ✓ analizuje swoje potrzeby na tle potrzeb swojej rodziny ✓ określa kryteria potrzeb i wartościowania ✓ stopniuje potrzeby ✓ potrafi dokonać selekcji potrzeb
3.5. Moja klasa – ile tu zależy ode mnie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ próbuje opisać sytuację w swojej klasie ✓ dostrzega znaczenie budowania 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ potrafi opisać sytuację w swojej klasie ✓ przedstawia propozycje budowania atmosfery sprzyjającej

	<p>atmosfery sprzyjającej uczeniu się</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uczestniczy w ćwiczeniach ✓ współpracuje z innymi osobami 	<p>uczeniu się</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach ✓ głosi postawę odpowiedzialności za dobra materialne i relacje międzyludzkie w otoczeniu szkolnym ✓ dostrzega możliwości wprowadzenia zmian w szkole ✓ aktywnie współpracuje z innymi osobami ✓ przedstawia propozycje poprawy atmosfery uczenia się i efektywnego współdziałania
<p>3.6. Dlaczego słowa są ważne?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dostrzega przemoc, analizując przykładowe sytuacje ✓ uczestniczy w tworzeniu katalogu zasad kulturalnej komunikacji ✓ zna pojęcie cyberprzemocy ✓ uczestniczy w ćwiczeniu, podejmując próbę reagowania na przemoc słowną ✓ rozumie zasadę niekrzywdzenia ✓ uczestniczy w tworzeniu listy słów i zachowań niechcianych ✓ uczestniczy w tworzeniu listy zachowań pożądanых ✓ podaje sposoby uzyskania pomocy w trudnej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ potrafi nazwać różne rodzaje przemocy ✓ potrafi zaklasyfikować rodzaje przemocy ✓ tworzy katalog zasad kulturalnej komunikacji ✓ uczestniczy w ćwiczeniach dotyczących radzenia sobie z przemocą słowną ✓ - rozumie pojęcie cyberprzemocy i posługuje się nim ✓ wskazuje negatywne skutki przemocy ✓ potrafi wyjaśnić zasadę niekrzywdzenia ✓ potrafi podać przykład rozwiązania konfliktu w oparciu o zasadę niekrzywdzenia ✓ uczestniczy w rozmowie na temat sposobów reagowania na cyberprzemoc i możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji ✓ pracuje z tekstem literackim ✓ uczestniczy w dramie ✓ aktywnie współpracuje z innymi osobami
<p>3.7. Pomagam, bo mogę pomóc. O superbohaterach</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ogląda fragment filmu lub komiksu o superbohaterach ✓ opisuje postępowanie superbohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ogląda fragment filmu lub komiksu o superbohaterach i określa zawarty w nim problem ✓ analizuje postępowanie superbohaterów

<p>i wolontariuszach. O altruistach i egoistach</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dostrzega wysiłek osób pomagających innym ✓ zna pojęcie wolontariat ✓ przedstawia przykład pomagania innym ✓ rozumie pojęcia altruizm i egoizm ✓ podaje przykład zachowania egoistycznego i altruistycznego ✓ współpracuje z innymi uczniami 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wymienia nazwy zawodów wymagających poświęcenia dla innych ✓ docenia wysiłek osób pomagających innym ✓ zna pojęcie wolontariat i posługuje się nim ✓ zna możliwości prowadzenia wolontariatu ✓ dzieli się swoją wiedzą o pomaganiu innym ✓ podaje przykłady altruizmu i egoizmu ✓ podaje przykłady działań solidarnych ✓ pracuje z tekstem kultury ✓ tworzy plakat/projekt karty superbohatera, aktywnie współpracując z innymi
<p>3.8. Po co są zasady ruchu drogowego i co mają wspólnego z moralnością. Prawa człowieka</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opisuje postępowanie postaci literackich i filmowych ✓ współtworzy regulamin klasy ✓ poznaje genezę praw człowieka ✓ próbuje przedstawić swoimi słowami jedno z praw człowieka ✓ odgaduje hasła w grze w kalambury ✓ rozumie pojęcia zasada i norma ✓ wie, że życie ma wartość fundamentalną 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ocenia postępowanie postaci literackich i filmowych ✓ aktywnie współtworzy regulamin klasy ✓ zna genezę praw człowieka ✓ potrafi przedstawić swoimi słowami najważniejsze prawa człowieka ✓ uczestniczy w grze w kalambury w różnych rolach ✓ potrafi przedstawić rolę zasad i norm w życiu człowieka ✓ definiuje prawo do życia – życie jako wartość fundamentalna ✓ zabiera głos w dyskusji
<p>3.9. Sport i rywalizacja jako ćwiczenie charakteru</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumie zasadę <i>fair play</i> ✓ próbuje określać swoje mocne i słabsze strony ✓ zastanawia się, które cechy charakteru należy rozwijać ✓ rozważa, które propozycje budowania 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozumie zasadę <i>fair play</i> ✓ rozpoznaje swoje mocne i słabe strony ✓ podaje przykłady pracy nad doskonaleniem charakteru ✓ podaje propozycje budowania poczucia własnej wartości ✓ przedstawia pomysły kształtowania odporności na niepowodzenia i trudne sytuacje życiowe

	<p>odporności na niepowodzenia i trudne sytuacje życiowe są możliwe do wprowadzenia we własnym życiu</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ podaje przykład dbania o własne zdrowie ✓ dostrzega, że porażka to nieodłączny element życia i wyzwanie do samodoskonalenia ✓ przedstawia swoimi słowami cytaty motywacyjne ✓ współpracuje z innymi w tworzeniu poradnika zdrowego trybu życia ✓ przedstawia przykłady (literackie, filmowe, autentyczne) porażek ✓ rozważa, jak przekuć porażkę w sukces ✓ interpretuje cytaty motywacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wie, jak dbać o własne zdrowie, i rozumie to jako powinność moralną ✓ analizuje porażki innych osób w kontekście samodoskonalenia ✓ dostrzega potrzebę dbania o własne zdrowie ✓ analizuje cytaty motywacyjne ✓ aktywnie współpracuje z innymi w tworzeniu poradnika zdrowego trybu życia ✓ rozważa, jak przekuć porażkę w sukces ✓ zabiera głos w dyskusji
3.10. Czas goni nas	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opisuje teksty kultury w kontekście problemów moralnych ✓ podaje przykład złodzieja czasu ✓ dokonuje autorefleksji ✓ komentuje propozycje właściwego gospodarowania czasem ✓ wskazuje fakty, powinności i wartości 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ analizuje teksty kultury w kontekście problemów moralnych ✓ tworzy katalog złodziei czasu ✓ przedstawia wnioski z autorefleksji ✓ podaje przykłady negatywnego wpływu pośpiechu na ludzkie życie ✓ rozważa problem właściwego gospodarowania czasem ✓ przedstawia własne propozycje ✓ odróżnia fakty od powinności i wartości, wykorzystuje tę umiejętność w praktyce
3.11. Co się dzieje w internecie? Ja w sieci	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dostrzega negatywny wpływ Internetu na ludzkie życie ✓ dostrzega konsekwencje niewłaściwego 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ posługuje się pojęciem cyberprzemoc ✓ przedstawia Internet jako czynnik ograniczający świadomość i dobrowolność ludzkich działań

	<p>wykorzystania technologii informacyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ dostrzega wpływ nadmiernego korzystania z technologii informacyjnych na relacje międzyludzkie i życie rodzinne ✓ rozumie pojęcie wykluczenie cyfrowe ✓ zna pojęcie plagiat i rozumie, na czym polega ✓ dostrzega konsekwencje publikowania własnego i cudzego wizerunku w Internecie ✓ podaje przykład właściwego i niewłaściwego wykorzystania technologii informacyjnych ✓ rozmawia o konsekwencjach niewłaściwego wykorzystania technologii informacyjnych ✓ wymienia problemy moralne wynikające z publikowania własnego i cudzego wizerunku w Internecie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ podaje przykłady konsekwencji wynikających z niewłaściwego wykorzystania technologii informacyjnych ✓ analizuje przykłady wpływu nadmiernego korzystania z technologii informacyjnych na relacje międzyludzkie i życie rodzinne ✓ zna pojęcie wykluczenie cyfrowe ✓ wie, co to jest plagiat ✓ zabiera głos w dyskusji nad moralnym aspektem kradzieży własności intelektualnej ✓ formułuje problemy moralne związane z publikowaniem własnego i cudzego wizerunku w Internecie ✓ podaje przykłady właściwego i niewłaściwego wykorzystania technologii informacyjnych ✓ aktywnie uczestniczy w dramie
<p>4. Nauki starożytnych mędrców</p>		
<p>4.1. Wiem, że nic nie wiem, czyli podyskutuj z Sokratesem</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznaje podstawowe fakty dotyczące Sokratesa ✓ próbuje wyjaśnić, co to jest sumienie ✓ wie, na czym polega dyskusja ✓ potrafi przedstawić swoimi słowami jedną z cnót kardynalnych (męstwo, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zna podstawowe fakty dotyczące Sokratesa ✓ zna Sokratejską koncepcję dobra ✓ wie, dlaczego Sokrates jest nazywany ojcem etyki ✓ dostrzega związek pomiędzy formułowaniem pytań a mądrością ✓ zna cnoty kardynalne

	<p>roztropność, sprawiedliwość, umiarkowanie)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uczestniczy w tworzeniu mapy pojęć wokół cnót kardynalnych ✓ oddziela informacje od opinii 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ tworzy mapę pojęć wokół cnót kardynalnych ✓ oddziela informacje od opinii ✓ traktuje dyskusję jako sposób dochodzenia do prawdy ✓ kształtuje umiejętność dyskusowania ✓ zna pojęcia cnota i sumienie ✓ potrafi przedstawić swoimi słowami cnoty kardynalne (męstwo, roztropność, sprawiedliwość, umiarkowanie) ✓ potrafi odróżnić fakty od opinii ✓ aktywnie uczestniczy w tworzeniu wizerunku Sokratesa
4.2. Stoicki ideał mędrca	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznaje podstawowe fakty dotyczące Marka Aureliusza ✓ rozumie pojęcia stoicki spokój, równowaga ✓ zajmuje stanowisko i podejmuje próbę uzasadnienia go ✓ współpracuje w tworzeniu pomnika stoika ✓ zna zasady trybu życia zgodnego z naturą ✓ poznaje stoicki ideał mędrca w oparciu o postać Marka Aureliusza 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zna podstawowe fakty dotyczące Marka Aureliusza ✓ zna i wykorzystuje pojęcia stoicki spokój, równowaga w opisie postaw omawianych postaci ✓ wyraża stanowisko i uzasadnia je ✓ aktywnie współtworzy pomnik stoika ✓ uczy innych zdrowego trybu życia zgodnie z naturą ✓ przedstawia stoicki ideał mędrca w oparciu o postać Marka Aureliusza ✓ interpretuje tekst literacki ✓ dzieli się wiedzą, pracując w grupach
4.3. Czy da się oddychać spalinami? Ja i środowisko	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dostrzega skutki zmian klimatycznych ✓ opisuje teksty kultury ✓ dostrzega działania proekologiczne ✓ komentuje przykłady aktywizmu ekologicznego 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ -przedstawia skutki zmian klimatycznych ✓ interpretuje teksty kultury ✓ -podaje przykłady działań proekologicznych ✓ wymienia przykłady aktywizmu ekologicznego ✓ podaje przykłady postaw obywatelskich w ochronie

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wie, że ochrona przyrody jako wspólnego dobra wynika z odpowiedzialności za przyszłe pokolenia ✓ rozumie, co to jest społeczeństwo obywatelskie ✓ dostrzega przykłady postaw obywatelskich 	<p>przyrody</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ potrafi uzasadnić tezę, że ochrona przyrody jako wspólnego dobra wynika z odpowiedzialności za przyszłe pokolenia ✓ potrafi wyjaśnić, co to jest społeczeństwo obywatelskie ✓ podaje przykłady postaw obywatelskich
<p>4.4. Etyka w życiu codziennym. Podsumowanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokonuje samooceny swojej aktywności na lekcjach etyki ✓ porządkuje wiadomości ✓ wymienia zapamiętane pojęcia etyczne ✓ zabiera głos w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dokonuje samooceny swojej aktywności na lekcjach etyki ✓ porządkuje wiadomości ✓ posługuje się pojęciami etycznymi ✓ wybiera zagadnienia do dyskusji ✓ dyskutuje